

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2015-03-25

HSN 1501-0102

Handläggare:
Conny Gabrielsson

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2015-04-28, p 4

Upphandling av barn- och ungdomspsykiatrisk öppenvård

Ärendebeskrivning

Ärendet innehåller förslag att upphandla barn- och ungdomspsykiatrisk öppenvård enligt lag (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU).

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2015-03-25

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i programberedningen för folkhälsa och psykiatri.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att upphandla barn- och ungdomspsykiatrisk öppenvård enligt lagen om offentlig upphandling
- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att återkomma till hälso- och sjukvårdsnämnden med förslag på förfrågningsunderlag med precisering av objektets omfattning.

Förvaltningens motivering till förslaget

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade den 27 januari 2015 i slutlig budget för 2015 att se över förutsättningarna för att förnya de upphandlingar av psykiatrisk vård som har gjorts under senare år liksom förutsättningarna för ytterligare upphandlingar.

De förändringar som krävs med anledning av genomförandet av "Framtidens hälso- och sjukvård" ska beaktas i förfrågningsunderlagen. Det inkluderar bland annat väl sammanhållna vårdprocesser kring patientens samlade vård- och omsorgsbehov och att vårdgivarnas uppdrag samt beskrivnings- och ersättningssystem stödjer nätverkssjukvårdens utveckling.

Generellt förväntas befolkningsökningen i Stockholms län, störst i åldrarna 20-35 år, medföra en ökad tillströmning av patienter. En kontinuerlig metodutveckling för effektivare psykiatriska behandlingar och minskad stigmatisering bidrar också till ökat vårdsökande. Slutligen finns en osäkerhet kring hur Patientlagens (2014:821) möjlighet till fritt vårdsökande till öppenvård i hela landet kommer att förändra patienternas sökmönster både till och från Stockholms län.

Befintliga upphandlade verksamheter vars avtal löper ut

1. Barn- och ungdomspsykiatrisk öppenvård med områdesansvar för kommunerna Haninge, Nynäshamn och Tyresö och Specialmottagning för barn och ungdomar med tvångssyndrom

Efter upphandlingen 2008 drivs den lokala barn- och ungdomspsykiatriska mottagningen i Handen av Prima barn- och vuxenpsykiatri AB. Kostnaden för avtalet uppgick till 27,3 miljoner kronor år 2014. Antal patienter uppgick till cirka 2650. Därutöver togs drygt 40 patienter emot från andra län. Antalet utförda vikter (vikten 1 motsvarar ett besök hos en behandlare som inte är läkare) uppgick till 27602. Varje patient fick i genomsnitt 10,4 vikter.

Vid samma tidpunkt upphandlades en specialmottagning för barn och ungdomar med tvångssyndrom som även den drivs av Prima barn- och vuxenpsykiatri. Mottagningen har tagit emot drygt 360 patienter år 2014 och 3 750 besök. Kostnaden för avtalet uppgick till 5,2 miljoner kronor år 2014.

Avtalen om lokal öppenvård med områdesansvar kommunerna Haninge, Nynäshamn och Tyresö samt specialmottagningen för barn och ungdomar med tvångssyndrom startade den 1 mars 2009. De har förlängts två gånger med två år per gång. Det kan inte förlängas ytterligare efter den 31 december 2016.

1.1 Lokal barn- och ungdomspsykiatrisk öppenvård med områdesansvar för kommunerna Haninge, Nynäshamn och Tyresö

Förvaltningens bedömning är att en privat vårdgivare kommer att kunna tillgodose behovet av den kompetens som behövs för att driva en specialiserad barn- och ungdomspsykiatri med hög tillgänglighet i området Haninge, Nynäshamn, Tyresö och därmed även medverka till att upprätthålla ett likvärdigt vårdutbud av barn- och ungdomspsykiatri i hela länet.

Förvaltningens erfarenheter från den senaste upphandlingen 2012 av barn- och ungdomspsykiatri i Järva och Botkyrka var att det inkom få anbud. Det kan därför finnas risk att det kan bli få anbudsgivare vid upphandlingen.

Vårdbehovet omfattar ett brett utbud av barn- och ungdomspsykiatriska insatser från insatser till mycket små barn och deras familjer till tonåringar. De största patientgrupperna inom lokal barn- och ungdomspsykiatri är barn med depression och ångest samt barn med funktionsnedsättningar som autismspektrumtillstånd och/eller ADHD. Därutöver finns ett brett spektrum av olika andra svårigheter. Insatserna kräver ofta samarbete och samplanering med kommunala verksamheter som socialtjänst och skola samt med verksamhet kring stöd och service till vissa funktionshindrade enligt lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) för att uppnå ett bra resultat för den unge.

En majoritet av patienter inom barn- och ungdomspsykiatri väljer att gå till den mottagning som ligger närmast bostad och skola. I området finns cirka 35 000 barn och ungdomar i åldern noll till och med 17 år. Mottagningen tillhör därmed en av de mottagningar som har störst befolkningsunderlag.

Förvaltningen föreslår en upphandling av barn- och ungdomspsykiatrisk öppenvård och att förvaltningen återkommer med precisering av objekt och omfattning i förslag till förfrågningsunderlag.

1.2 Specialmottagning för barn och ungdomar med tvångssyndrom

Erfarenheterna från upphandlingen av specialmottagning för barn och ungdomar med tvångssyndrom visar att det inte är en optimal modell med fristående diagnosbaserade mottagningar inom barn- och ungdomspsykiatri.

Det är vanligt att problem hos barn och ungdomar är sammansatta och inte så renodlade som en specialiserad diagnosmottagning förutsätter. Barnen har ibland behövt ha både en kontakt på den specialiserade mottagningen för tvångssyndrom och en kontakt på lokal öppenvårdsmottagning. Efter behandling på den specialiserade mottagningen för tvångssyndrom har de behövt föras tillbaka till en lokal barn- och ungdomspsykiatrisk mottagning för fortsatt kontakt. Modellen har skapat onödiga gränssnittsfrågor mellan olika vårdgivarna som behövt hanteras.

Erfarenheterna visar även att det är ett alltför litet uppdrag med för få patienter för att kunna få en god effektivitet i verksamheten för den som driver verksamheten.

På grundval av dessa erfarenheter föreslår förvaltningen ingen förnyad upphandling av specialmottagning för barn och ungdomar med tvångssyndrom. Patienterna kommer i stället att hänvisas till övrig barn och ungdomspsykiatri i länet.

Ekonomiska konsekvenser

Förfrågningsunderlaget anpassas till gällande budgetram.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Förslaget innebär oförändrade konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård

Förslaget innebär oförändrade konsekvenser för jämställd och jämlik vård.

Miljökonsekvenser

Förslaget innebär oförändrade konsekvenser för miljön.

Henrik Almkvist

Tillförordnad hälso- och sjukvårdsdirektör

Olle Olofsson
Avdelningschef